

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 2 від “27” вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальне страхування
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу:

Мета – дати майбутнім фахівцям знання глибоких теоретичних знань та практичних навичок щодо організації соціального страхування, управління діяльністю фондами соціального страхування, розробки умов здійснення різних видів соціального страхування з урахуванням специфіки їх здійснення на сучасному етапі розвитку економіки України.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:
знати:

- категоріальний та понятійний апарат дисципліни «Соціальне страхування»;
- економічну природу соціального страхування, його функції та принципи;
- права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового соціального страхування; - систему формування та використання фондів загальнообов'язкового соціального страхування;
- види матеріального забезпечення та соціальних послуг;
- визначати страховий стаж, страхові внески;
- проводити розрахунки матеріального забезпечення;
- розбіжності та спільні риси соціального і приватного страхування;
- сутність соціального ризику та його класифікацію;
- особливості розвитку соціального страхування;
- передумови (ознаки) соціального страхування за еволюційними етапами розвитку;
- організаційну структуру соціального страхування та його функції;
- особливості діяльності соціальних фондів;
- характерні риси суб'єктів соціального страхування;
- методи державного регулювання соціального страхування;
- особливості правового забезпечення соціального страхування в Україні;
- особливості проведення соціального страхування на випадок безробіття, тимчасової, постійної втрати працездатності, медичного страхування, пенсійного страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;
- тенденції розвитку соціального страхування в світі та його вплив на розвиток соціального страхування в Україні. **вміти:**
- аналізувати стан соціального страхування в Україні;
- використовувати законодавчий та інструктивний матеріал з питань соціального страхування;
- розраховувати розміри соціальних відрахувань;
- здійснювати фінансові розрахунки, пов'язані з рухом фінансових коштів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
---	------	---------------------	----------

1	Модуль 1. Теоретичні основи соціального страхування Тема 1. Сутність, принципи та роль соціального страхування.	Володіти основними поняттями та категоріями соціального страхування та пенсійного забезпечення, застосовувати їх у професійній діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу
2	Тема 2. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування.	Знати історичну ретроспективу формування та розвитку інституту соціального страхування та пенсійного забезпечення. Орієнтуватися у кращих практиках соціального страхування.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару.
3	Тема 3. Державне регулювання соціального страхування.	Знати фінансовий механізм регулювання соціального страхування; розуміти фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування.	Підготовка до заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
4	Тема 4. Організація соціального страхування в зарубіжних країнах.	Знати формування та розвиток інституту соціального страхування та пенсійного забезпечення в зарубіжних країнах. Розуміти принципи соціального страхування в зарубіжних країнах.	Опрацювання лекційного матеріалу
5	Модуль 2. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування та недержавне страхування Тема 5.	Загальна характеристика соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Допомога по тимчасові непрацездатності, умови та порядок її надання. Допомога по вагітності і пологах. Санаторно-курортне лікування.	Опрацювання теоретичних питань, Підготовка до практичного заняття, вибір завдання,

	Страхування тимчасової втрати працездатності.	Допомога на поховання. Порядок надання матеріального забезпечення та соціальних послуг.	створення презентації за темою завдання.
6	Тема 6. Медичне страхування.	Сутність медичного страхування Мета медичного страхування Задачі медичного страхування Форми медичного страхування Доцільність медичного страхування Переваги щодо отримання медичного страхування	Опрацювати відповідні літературні джерела, обговорення на семінарі, виконати словникову роботу.

7	Тема 7. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання.	Загальна характеристика соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Нещасний випадок та професійне захворювання як об'єкт соціального страхування. Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві. Порядок встановлення ступеня втрати працездатності потерпілим.	Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять. Словникова робота
8.	Тема 8. Страхування на випадок безробіття.	Загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття та його принципи. Поняття безробітного та його правовий статус. Допомога по безробіттю та умови її призначення. Матеріальна допомога у період професійної підготовки безробітного. Припинення та відкладення соціальних виплат на випадок безробіття. Порядок забезпечення незастрахованих осіб на випадок безробіття.	Опрацювання теоретичних питань. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання.
9.	Тема 9. Пенсійне страхування.	Аналізувати систему пенсійного страхування. Пільгові умови пенсійного забезпечення окремим категоріям осіб. Спеціальні умови призначення пенсій окремим категоріям осіб за їх професійним статусом. Державне пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших категорій осіб.	Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять, складання списку запитань для конференції, дискусії
10.	Тема 10. Напрями вдосконалення соціального страхування в Україні.	Знати та розуміти напрями підвищення ефективного функціонування системи соціального страхування в Україні. Вміти аналізувати нормативно-правові акти соціального страхування в Україні. Оперувати законодавчо-нормативною базою соціального страхування в Україні.	Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять. Словникова робота

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	5
Індивідуальне заняття	5
Контрольні роботи	15
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття		5		5		5		5		5								25
Самостійна робота																5		5
Індивідуальні завдання															5			5
К/р														15				15
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5		5		5		5		5				15	5	5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурси у системі дистанційного навчання. 2. Силабус дисципліни для студентів. 3. Банях В. Механізм соціального страхування населення. <i>Видання Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. Серія «Економіка»</i>. 2007. № 94-95. С. 60-63. 4. Борщ Н. Виплати за соціальним страхуванням. Харків.: Фактор. 2008. 192 с. 	

5. Внукова Н.М. Соціальне страхування. Навчальний посібник. Київ. Кондор, 2006. 348 с.
6. Конопліна Ю. Соціальне страхування Навч. Посіб. Суми: ВТД «Університетська книга». 2008. 224 с.
7. Плаксі М. Система соціального страхування Республіки Польща. *Вісник Пенсійного фонду України*. 2009. № 3. С. 14–17.
8. Соціальне страхування : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2019. 355 с.
9. Соціальне страхування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2018. 251 с.
10. Соціальне страхування: сутність, значення та обліковий аспект : навч. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ / А. П. Макаренко [та ін.] ; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 199 с.
11. Соціальне страхування : підручник за ред. д-ра екон. наук, проф. О. П. Кириленко, д-ра наук з держ. упр., доц. В. С. Толуб'яка ; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 514 с.
12. Соціальне страхування : навч. посіб. / О. В. Товстиженко [та ін.]. Чернігів ; Ніжин : Лук'яненко В. В. : Орхідея, 2016. 183 с.
13. Соціальне страхування : навч. посіб. : для студентів ВНЗ напряму підгот. "Фінанси і кредит" / Г. Г. Козоріз ; Держ. ВНЗ "Ун-т банк. справи". Київ : ДВНЗ "Університет банківської справи", 2016. 170 с.
14. Соціальне страхування : навч. посіб. для практ. занять / Т. М. Завора ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – 2-ге вид., змін. й допов. Полтава : ПолтНТУ, 2016. 319 с.
15. Сташків Б.І. Право соціального обслуговування. Навчальний посібник. Серія «Вища освіта ХХІ століття» Київ, 2007 «Знання» 567 с.
16. Стеценко С.Г. Медичне право України: правові засади забезпечення медичного страхування. Монографія Київ, 2010 Атіка 206 с.
17. Юрій С.І. Соціальне страхування. К.:Кондор, 2004. 462 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Петришин Роман Андрійович

Контактна інформація викладача	+380505210355 roman.petryshyn@pnu.edu.ua
--------------------------------	---

9. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що
--------------------------	---

	<p>регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.
--	--

	<p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p>

	<p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>

Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ
	«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

Викладач

Петришин Р. А.